

Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet

ГЕОФИЗИКАИ КÖZЛЕМÉNYЕК

XV. kötet, 1–4. szám

И. СИЛАРД – А. ЭРКЕЛЬ – И. ХОБОТ – Э. КИРАЙ – Я. ЛАНИ – И. САЛАИ

КОМПЛЕКСНАЯ ГЕОФИЗИЧЕСКАЯ СЪЕМКА РАЙОНА ЧЕРЕХАТ

Комплексная съемка района Черехат, располагающегося между реками Хернад и Бодва на площади около 2500 км² гравиметрическим, сейсмическим и электроразведочным методами была начата в 1964 г. (Карта геомагнитных аномалий AZ района работ была составлена уже в 1960–61 гг.) В следующих трех статьях рассматриваются результаты и методические проблемы съемки за первый год работ.

J. SZILÁRD – A. ERKEL – J. HOBOT – E. KIRÁLY – J. LÁNYI – I. SZALAY

KOMPLEX GEOPHYSISCHEN ERKUNDUNG IM CSEREHÁT – GEBIETES

Die komplexen gravimetrischen, seismischen und geoelektrischen Erkundungen des *Cserehát*-Gebietes zwischen den Flüssen *Hernád* und *Bódva* – ungefähr von 2500 km² Umfang – fingen im Jahre 1964 an (die AZ Anomalienkarte des Gebietes ist schon in Jahren 1960–61 verfertigt worden). In den folgenden drei Artikeln werden die Ergebnisse und die methodischen Probleme der Messungen – die im ersten Jahre der Erkundungen durchgeführt wurden – behandelt.

KOMPLEX GЕОФИЗИКАИ KUTATÁSOK A CSEREHÁTON

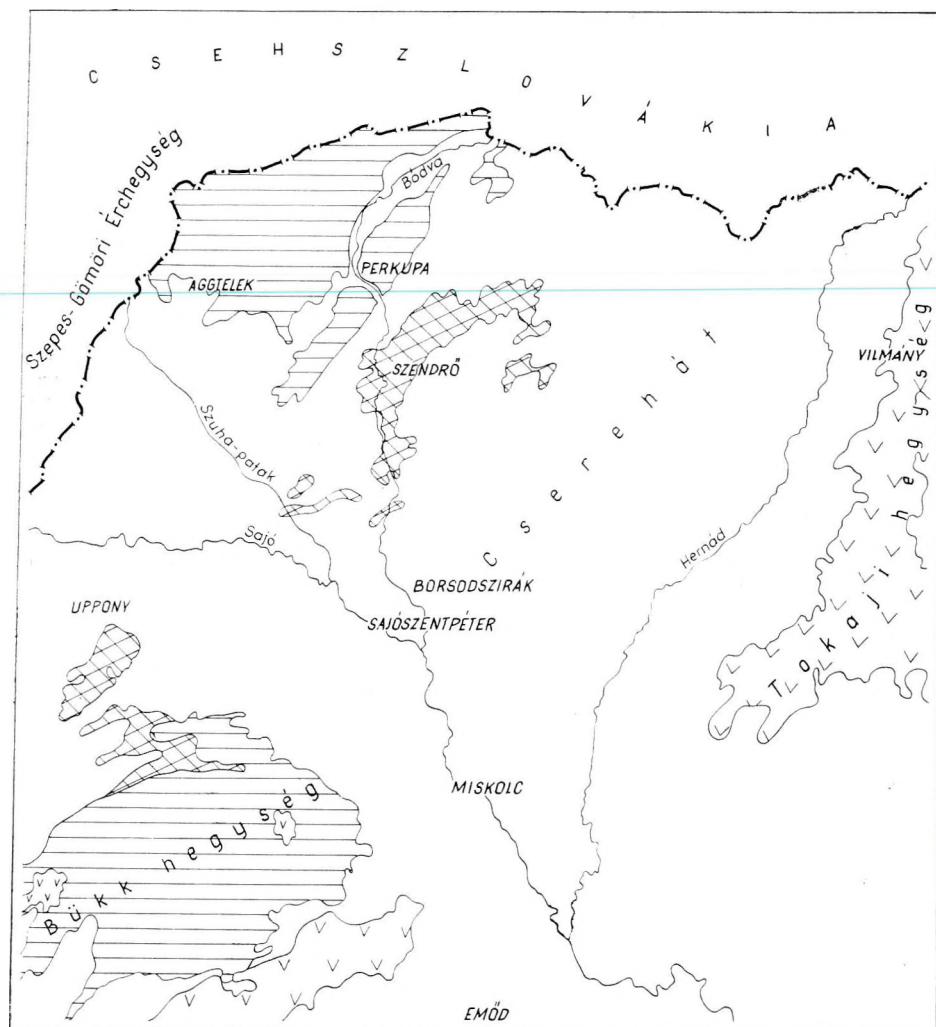
SZILÁRD JÓZSEF – ERKEL ANDRÁS – HOBOT JÓZSEF – KIRÁLY ERNŐ
LÁNYI JÁNOS – SZALAI ISTVÁN

BEVEZETÉS

A kutatási terület rövid földrajzi és földtani ismertetése

A kb. 2500 km² kiterjedésű kutatási terület É-i és Ny-i része hegyes, dombos, erdős vidék. K-i része, a *Hernád* völgye és az attól DNy-ra eső rész sík terület. Szerkezetét tekintve harmadkori medence, amelynek kerete DNy-on a mezozoós *Bükk* hegység, Ny-on az *Uppony–Szendrói* paleozoós vonulat. É-on – határainkon túl – a Szepes-Gömöri Érchegység. D-en, az Alföld felé nyílt, K-en a *Tokaji* hegység fiatal vulkáni összetételével érintkezik, amely geofizikai kutatás szempontjából ugyancsak medencejellegű (1. ábra).

A felszínen vékony holocén és pleisztocén homok, agyag, kavics alatt többnyire miocénkorú képződményeket (szarmata agyag, riolittufa, tufás homok; helvét homokkő, agyagnárga, barnakőszén; burdigálai agyag, agyagos riolittufa) találunk. A *Hernád* és *Bódva* völgyében a negyedkori üledékek

A Cserhát környékének földtani vázlata

1. fiatal takaró; 2. miocén vulkáni kőzetek; 3. mezozoós vulkáni kőzetek; 4. mezozoós üledékes kőzetek; 5. paleozoikum

Геологическая схема района Черехат

1 — покров молодых образований; 2 — миоценовые вулканические породы; 3 — мезозойские вулканические породы; 4 — мезозойские осадочные образования; 5 — палеозой

Schematische geologische Karte des Cserhát-Gebietes und seiner Umgebung

1. junge Sedimente; 2. miozän vulkanische Gesteine; 3. mesozoische vulkanische Gesteine; 4. mesozoische Sedimentgesteine; 5. Paläozoikum

alatt pannóniai agyag és lignit következnek. Mélyfúrások hiányában a *Hernád* völgyében a mélyebben fekvő képződményeket nem ismerjük. A *Szuha* és a *Sajó* völgyi fúrásokból tudjuk, hogy itt a miocénkorú rétegek alatt felső- és középső-oligocénkorú képződmények is megjelennek. Ez alatt alsó- és középső-triászkorú palás agyag, agyagos mészkő, mészkő és homokkő található. Ettől a területtől K-re a medencealjzatot devon és karbon szericites agyagpala, valamint kristályos mészkő alkotja. *Sajószentpéter* és *Borsodszirák* vonalától K-re a medencealjzat mélyre süllyed. Továbbhaladva K-re, a harmadkori medencealjzatot alkotó kőzetek anyagát és korát nem ismerjük.
